

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416218387
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4416218387.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Advocate s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: B. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. J. XXX/XX, O., o vymozenie 100 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Er/1016/2016 - 17 zo dňa 03. 03. 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Er/1016/2016 - 17 zo dňa 03. 03. 2020 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 243h ods. 1 prvej vety zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok), § 41 ods. 1, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, § 52 ods. 1, ods. 2., ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 písm. r), ods. 5 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 04773/15 zo dňa 24. 02. 2016, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, IČO: 45744971, pričom k vydaniu rozhodcovského rozsudku došlo na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 401800240 zo dňa 18. 06. 2013 uzatvorená medzi oprávneným a povinnou. V danom prípade išlo o spotrebiteľskú zmluvu, pričom právomoc rozhodcovského súdu bola daná na základe rozhodcovskej zmluvy zo dňa 18. 06. 2013. V rámci predmetnej rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné strany v článku 3 dohodli, že: „1. Všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 401800240 uzatvorenej dňa 18. 06. 2013, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných pravidiel Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Ďalej sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1. tohto článku zmluvy

vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovacia podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Zároveň bolo dojednané, že ktorákolvek zo zmluvných strán má právo odstúpiť od tejto zmluvy aj bez uvedenia dôvodu, a to v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Odstúpenie od zmluvy musí byť v písomnej forme doručené v uvedenej lehote druhej zmluvnej strane.“ Uviedol, že rozhodcovská zmluva je samostatná listina a zmluvným stranám dáva na výber riešenie prípadného sporu pred rozhodcovským súdom alebo pred štátnym súdom. Táto obsahuje poučenie o rozhodcovskom konaní, jeho opis. Napriek týmto skutočnostiam mal súd prvej inštancie za to, že bola uzavretá v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy. Rozhodcovská zmluva má klasickú predpripravenú formu, kde boli iba rukou dopísané osobné údaje povinnej. Nejde o individuálne dojednanú zmluvu, resp. ustanovenia, tak ako to vyžaduje § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, aj keď sa nachádza na samostatnom papieri, dáva na výber druh súdu, avšak povinná nemohla ovplyvniť jej obsah. Mohla ju iba ako celok podpísať, alebo odmietnuť. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 21XECdo/8/2016 zo dňa 22. 02. 2017, zo záverov ktorého vyplýva, že pod individuálnosťou dojednaní sa nemyslí iba podpísanie rozhodcovskej zmluvy na samostatnom papieri, ale osobitné individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy medzi oprávneným a povinným, pri ktorom by mal povinný právo meniť resp. ovplyvniť obsah zmluvy. Vzhľadom na to, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná ako to vyžadujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie dospel k záveru, že predložený exekučný titul je materiálne nevykonateľný. Súd prvej inštancie preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Súd v prejednávanej veci na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, z čoho mal oprávnený za preukázané, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Dodal, že súd v rámci preskúmvania materiálnej stránky nemôže preskúmvávať samotné rozhodcovské konanie, pretože samotné ustanovenie, o ktoré sa súd opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Zdôraznil, že postupom súdu v tejto veci dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Namietal ďalej, že došlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu súdom prvej inštancie, pretože v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezistoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočného zisťovania skutkového stavu. Bol toho názoru, že v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka sa za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, pričom cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde si uplatnia svoje práva. V danej veci teda súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Povinná a súdny exekútor sa k odvolaniu nevyjadrili.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP.

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že oprávnený sa návrhom spísaným vo forme zápisnice u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. dňa 27. 08. 2016 domáhal vykonania exekúcie na vymoženie pohľadávky voči povinnej vo výške 100 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 04773/15 zo dňa 24. 02. 2016, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, IČO: 45744971. Súdny exekútor doručil dňa 24. 10. 2016 na

Okresný súd Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Následne súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie.

8. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.01.2015, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

9. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

10. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto s poukazom na § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

14. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia poznamenáva, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy je v našom právnom poriadku obsiahnutá v § 52 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Znakom týchto zmlúv je to, že sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu týchto zmlúv alebo ich zmien. Súd prvej inštancie preto správne posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo.

15. Súd prvej inštancie správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul a rozhodcovskú zmluvu ale aj úverovú zmluvu, a to v súlade s ustanoveniami, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy, keďže predmetná zmluva môže obsahovať viaceré neprijateľné podmienky.

16. Podľa rozhodcovskej zmluvy ako rozhodcovský súd bol dojednaný Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761. Predmetný exekučný titul - rozhodcovský rozsudok - nevydal súd podľa rozhodcovskej zmluvy, ale Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž.

17. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. 03. 2012 v konaní pod sp. zn. 6Cdo 1/2012). Exekučný súd je povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy, prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť takéhoto rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 09. 2012 v konaní pod sp. zn. 5Cdo 230/2011).

18. Súd prvej inštancie na základe listinných dôkazov urobil správny právny záver o neplatnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy, ktorá nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu. Rozhodcovská zmluva uzatvorená dňa 18. 06. 2013 nezodpovedala zákonným podmienkam v § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r), ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Z predložených listín nie je zrejmé, v akom rozsahu bola povinná adekvátne poučená o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy a či mala reálnu možnosť ich znenie ovplyvniť, či jej bolo aj vysvetlené, čo znamená možnosť voľby v prípade súhlasu, resp. nesúhlasu s touto rozhodcovskou zmluvou. Oprávnený tieto skutočnosti v návrhu na vykonanie exekúcie ani netvrdil a ani nepreukázal listinnými dôkazmi. Ich dojednanie tak nezodpovedalo ustanoveniu § 53 ods. 1, 2, 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase. Oprávnený mal povinnosť predložiť povinnej návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že sa jej poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a tiež jej poskytnúť aj jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo tá - ktorá voľba znamená. Takýto postup však v konaní nepreukázal, a tak odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy, ktorá - ak mala byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie - mala byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán s dostatočnými informáciami poskytnutými povinnej. Súd prvej inštancie na základe listinných dôkazov urobil správny právny záver o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť.

19. V danom prípade súdny exekútor žiadal vydať poverenie na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu vydaného rozhodcovským súdom, ktorý pri neplatnej rozhodcovskej zmluve nemal právomoc konať a rozhodovať spor účastníkov, a ktorého rozhodnutie je tak nulitným aktom. Odvolací súd považuje celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok za prejav zneužitia práv dodávateľa. Ide o také konanie dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstará ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy, pričom výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá je neplatná, považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. S poukazom na charakter predmetnej rozhodcovskej zmluvy rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

20. V intenciách vyššie uvedených zákonných skutočností odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.